

Les 10. Staat wetenschap tegenover geloof?

Introductie

Doel van deze les:

- Jongeren ontdekken dat geloof en wetenschap elkaar niet uitsluiten, maar juist aanvullen.
- Ze ontdekken de grenzen van wetenschap.
- Ze worden weerbaarder in discussies over geloof en wetenschap.

Lijn van de les:

De suggestie dat geloof en wetenschap niet samengaan klopt niet. Wetenschap is nuttig en zinvol, maar heeft wel haar grenzen. Ze kan het bovennatuurlijke niet verklaren, maar dat wil niet zeggen dat er niks bovennatuurlijks kan bestaan. Je kunt niet bewijzen dat God niet bestaat. Maar juist wetenschap kan wel aanwijzingen geven: de wereld zit zo mooi in elkaar, daar moet wel een God achter zitten.

Lesonderdelen

Opmerking vooraf:

Het vertrekpunt van de groep kan sterk variëren. Heb je een groep die geïnteresseerd is in wetenschap of niet? Afhankelijk daarvan kun je kiezen voor een inhoudelijke discussie of een wat meer ‘oppervlakkig’ gesprek over de verschillende meningen die er zijn. De les draait vanuit verschillende invalshoeken om het zelfde thema: staat wetenschap tegenover geloof?

Kies daarom een aantal vragen uit om te bespreken. De volgorde van de les is in dit geval minder van belang.

Of-of, p.59

Doel: Jongeren kennen de discussie over wetenschap versus geloof en kunnen een eigen mening hierover geven.

Gesprek, p.59

Geef jongeren ruim de tijd om met hun vragen rondom dit thema te komen. Voor sommige jongeren is het moeilijk omdat hun christelijke opvoeding botst met wat op de universiteit of hogeschool wordt geleerd.

Gesprek, p.59

Deze gespreksvraag kan op dit moment in de les besproken worden, maar komt ook aan het eind van de les terug.

Multimediatip

[TU Leuven – Geloof en wetenschap](#)

Staan geloof en wetenschap tegenover elkaar of vullen ze elkaar aan?

Gesprek, p.59

Betrek de cartoon van p.60 bij deze uitspraken. Het is een verkennende opdracht. Je hoeft er samen niet uit te komen.

Tip

De evolutietheorie wordt in deze les gebruikt als een voorbeeld waarbij geloof en wetenschap kunnen botsen. Pas er wel voor op om niet in dit onderwerp te blijven hangen. Wetenschap is breder dan de evolutietheorie. Het is belangrijk om ook andere aspecten aan bod te laten komen.

Gesprek, p.60

De uitspraken kunnen de jongeren helpen om zich een mening te vormen over de relatie tussen geloof en wetenschap

Opdracht, p.60

Voorbeelden zijn: gebedsgenezing, wonderen uit de Bijbel, leven na de dood.

Extra opdracht, p.60

Doe een snelle inventarisatie. Ook jongeren die het lastig vinden hun mening te verwoorden, kunnen zich hiermee toch uiten.

Grenzen, p.60

Doel: Jongeren beseffen dat wetenschap haar grenzen heeft.

Gesprek, p.61

Laat de jongeren spontaan reageren op het artikel.

Gesprek, p.61

Er zijn heel wat dingen die niet te bewijzen zijn, zoals emoties, liefde, gedachten, instinct. Toch zijn we er allemaal van overtuigd dat ze bestaan.

De discussie kan abstract zijn, laat het niet te lang duren voor jongeren die dreigen af te haken. Of splits de groep op dit moment in tweeën. Jongeren die dit willen, discussiëren verder en behandelen ook de volgende gespreksvraag. De anderen gaan alvast de bijbelstudie uit Job doen of kijken naar het filmpje van Denkstof.

Gesprek, p.61

Dit is een abstracte discussie, waar niet elke jongere bij kan aanhaken. Let er daarom op dat het niet te lang duurt.

Bijbelstudie, p.62

- Een aarde maken
- De zon laten opgaan en ondergaan
- Naar de doden gaan
- De sterrenbeelden bepalen
- Het laten regenen
- Het laten bliksemen

Deze opdracht vormt een overgang naar de volgende paragraaf.

Gesprek in kader***, p.62

Wat was er vóór de aarde? Daar kan de wetenschap niks zinnigs over zeggen.

Wonderen, p.62

Doel: Jongeren denken na over de mogelijkheid dat wonderen plaatsvinden.

Gesprek, p.63

Ga het gesprek met de jongeren aan over hun gedachten en gevoelens over wonderen in de Bijbel. Let hierbij op dat sommige jongeren nog steeds ‘kinderlijk eenvoudig’ de wonderen aannemen als vanzelfsprekend, terwijl anderen ze als een struikelblok ervaren om te kunnen geloven.

Gesprek, p.63

De uitspraak van Mirthe is iets om even goed over na te denken. Waarom geloof je het ene ‘onmogelijke’ wel en het andere niet?

Extra opdracht***, p.63

Als wij God konden begrijpen en verklaren met onze theorieën, dan zou Hij niet meer boven de werkelijkheid staan, maar onderdeel uitmaken van ons systeem. Terwijl het kenmerk van God juist is dat Hij de schepper is van het systeem er niet in opgaat.

Bijbelstudie, p.63

Job komt tot de erkenning dat hij als schepsel te klein is om God te kunnen narekenen. Dit vraagt van hem en van de jongeren overgave.

Tip

De kadertekst met gespreksvragen zal niet voor elke jongere te begrijpen zijn. Maar voor jongeren die een

abstract denkniveau aankunnen, is het belangrijk om hier aandacht aan te besteden. Als mensen afknappen op het christendom of een probleem zien tussen wetenschap en geloof, dan heeft dit vaak te maken met een verkeerd beeld van de Bijbel.

Gesprek in kader*** , p.63

Laat de jongeren eens rustig nadenken over de manier waarop zij de Bijbel lezen. Welke verwachting hebben ze? Dat God hun hierin uitlegt hoe het allemaal zit? Of dat God hun zijn liefde verklaart?

Gesprek in kader*** , p.63

Het zal best moeilijk zijn voor de jongeren om voorbeelden te bedenken. Maar het is wel goed om er even over na te denken, zodat het idee van Gods ‘aanpassen’ bij hen landt.

Voorbeelden zijn:

- God praat over zichzelf alsof hij een menselijk lichaam heeft met handen, voeten en ogen.
- In Job wordt gesproken over een Leviatan. In die tijd was dit een woord voor een soort magisch beest dat in de zee leefde. Dat dit in de Bijbel staat, wil niet zeggen dat er echt een Leviatan is, maar God past zich aan in zijn spreken. Hij wil de lezer duidelijk maken: Ik sta erboven, boven alles wat jullie denken dat bestaat.
- Als Jezus zichzelf vergelijkt met een brood en een wijnstok, dan past hij zich aan de leefwereld van die mensen in die tijd aan. Hij gebruikt beelden die zij vaak tegenkomen.
- Als Paulus richtlijnen geeft voor de kleding van mannen en vrouwen, dan past hij zich aan de cultuur van die tijd aan. Eigenlijk zegt hij daarmee: zorg dat jullie je zo kleden dat je in deze cultuur respect krijgt.

Hand in hand, p.64

Doel: Jongeren raken ervan overtuigd dat wetenschap en geloof hand in hand kunnen gaan.

Multimediatip

CIP – Van den Brink: Er is veel bewijs voor evolutie

Hoe vind je dat dominee Van den Brink geloof en wetenschap combineert?

Gesprek in kader*** , p.64

Wetenschap en geloof kunnen prima samen gaan. Geloof kan juist een extra motivatie en een kader geven voor wetenschap. Het is belangrijk om dit te benoemen.

Gesprek, p.64

Als de jongeren niet direct een voorbeeld weten, noem dan zelf een paar voorbeelden. Misschien helpt hen dit om iets te bedenken.

Gesprek, p.64

Zeker voor jongeren die hiermee te maken hebben, is het goed om hier aandacht aan te besteden. Oefen dit gesprek eventueel. Als je de woorden al eens uitgesproken hebt, met stotteren en allerlei missers, dan gaat het ‘in real life’ een stuk makkelijker.

Leestips

- In alle redelijkheid – Tim Keller
- Geleerd en gelovig – Cees Dekker